

เลขาธิการ ปปง. แลงผลการดำเนินงานเกี่ยวกับคดีที่น่าสนใจ

วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๒.๐๐ น. พันตำรวจเอก ดร . สีหนาท ประยูรรัตน์ เลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (เลขาธิการ ปปง.) แลงผลการดำเนินงานของสำนักงาน ปปง . เกี่ยวกับคดีที่เกี่ยวข้อง กับมูลฐานความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และอยู่ในความสนใจของประชาชน ๒ คดี ประกอบด้วย

๑. การดำเนินการกรณีแคลิฟอร์เนีย ว้าว เอ็กซ์พีเรียนท์

ตามที่มีประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากกลุ่มสมาชิกผู้ใช้บริการสถานออกกําลังกายแคลิฟอร์เนีย ฟิตเนส ของบริษัทแคลิฟอร์เนีย ว้าว เอ็กซ์พีเรียนท์ จำกัด (มหาชน) กว่า ๑,๐๐๐ คน ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่บริษัทฯ ปิดการให้บริการเกือบทุกสาขา โดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า นั้น และได้ร้องขอความช่วยเหลือต่อ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ต่อมาในวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๔.๐๐ น. ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ อาคารรัฐสภา มีการประชุมเพื่อหารือแนวทางแก้ไขปัญหา เรื่องร้องเรียนดังกล่าว โดยมีนายตวง อันทะไชย เป็นประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ๗ หน่วยงาน รวมทั้งผู้แทนจากสำนักงาน ปปง . ซึ่งเกี่ยวกับกรณีนี้ จากการประสานข้อมูล เบื้องต้นสำนักงาน ปปง . ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าพฤติการณ์เกี่ยวกับการกระทำของบริษัทดังกล่าวเข้าข่าย การกระทำ ความผิดฐานฉ้อโกง ประชาชน ซึ่งเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน และจากการตรวจสอบ ธุรกรรมทางการเงินของผู้ที่ เกี่ยวข้อง ในเบื้องต้นพบว่ามีกรณีโอนเงินออกนอกประเทศเป็นจำนวนมาก กล่าวคือ เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลการทำธุรกรรมรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๕ – พ.ศ.๒๕๕๖ ในบางช่วงเวลา มีการทำธุรกรรมจำนวนสูงกว่า ๔๐๐ ล้านบาท และเมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า มีธุรกรรมหมุนเวียนในช่วง ๑๐ ปีมานี้ กว่า ๑,๖๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลธุรกรรมทางการเงินในแต่ละช่วงเวลา พบว่ามูลค่าสูงสุดของการทำธุรกรรมเกิดขึ้นในช่วง ๓ ปี คือ พ.ศ.๒๕๕๒ – ๒๕๕๔ โดยร้อยละ ๙๙ เป็นการทำธุรกรรมผ่านระบบ SWIFT คือ การโอนเงินออกไปต่างประเทศ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าธุรกรรมของบริษัทแคลิฟอร์เนีย ว้าว ฯ เกือบทั้งหมดเป็นการโอนเงินออกไปยังต่างประเทศ และจากการตรวจสอบบุคคลที่เกี่ยวข้อง สัมพันธ์ในเบื้องต้น ยังพบว่ามีผู้เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว จำนวน ๑๐ ราย โดยมีการเริ่มโอนเงินที่ได้จากกิจการออกไป ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๕ เรื่อยมา แม้ว่าในช่วงต้นของการประกอบกิจการ ธุรกิจยังประสบภาวะขาดทุนก็ตาม อันแสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร ของแคลิฟอร์เนีย ว้าว และผู้ที่เกี่ยวข้อง ส่อเจตนาที่จะฉ้อโกงลูกค้าตั้งแต่เริ่มต้นกิจการ ทั้งนี้ขณะนี้ สำนักงาน ปปง . ได้รับข้อมูลรายงานจากกองกักการ ๑ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค เกี่ยวกับพฤติการณ์ของบริษัทแคลิฟอร์เนีย ว้าว ดังกล่าว เพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่า ด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แล้ว

๒. การดำเนินการกรณีการลักลอบนำเข้ารถหรูจำนวนมาก

ตามที่ได้มี ข่าว การลักลอบ นำเข้ารถหรูจำนวนมาก กรณีนี้ สำนักงาน ปปง . ได้มีการดำเนินการ ตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินในเบื้องต้น โดยตรวจสอบ ธุรกรรมของ กลุ่มผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจตามที่เข้าพบว่า มีการทำธุรกรรม ที่มีเหตุอันควร สงสัยจำนวนมาก ซึ่งสำนักงาน ปปง . จะดำเนินการขยายผลตรวจสอบเส้นทางทางการเงินของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวต่อไป นอกจากนี้ ขณะนี้สำนักงาน ปปง . ได้รับการประสาน จาก พล.ต.ท.จรัมพร สุระมณี ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ในการขอความร่วมมือให้สำนักงาน ปปง . ตรวจสอบเส้นทางการเงินของผู้หลีกเลี่ยงภาษี ว่าเกี่ยวข้องกับธุรกิจนำเข้ารถหรูหรือไม่ ซึ่งหากกรณีดังกล่าว เป็นการลักลอบหนีศุลกากร

สำนักงาน ปปง. ก็จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป เนื่องจากการลักลอบหนีศุลกากรถือ เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทั้งนี้ สำนักงาน ปปง. จะประสาน ข้อมูลกับสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติอย่างใกล้ชิดเพื่อดำเนินการกับกรณีดังกล่าวต่อไป

๓. สำหรับกรณีที่มีข้อห่วงใยจากภาคประชาสังคมว่า การตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ (พ.ร.บ. ปกร.) (The Counter-Terrorism Financing Act: CTF Act) ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา โดยเฉพาะกระบวนการกำหนดรายชื่อ เป็น “บุคคลที่ถูกกำหนด” มีความคลุมเครือสับสนเสี่ยงจนทำให้คนบริสุทธิ์ถูกขึ้นบัญชีหรือได้รับผลกระทบ โดยผู้ที่ถูกขึ้นบัญชีไม่ใช่ผู้ที่สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่แท้จริง และที่ผ่านมามีกฎหมายพิเศษหลายฉบับที่ออกมาเพื่อแก้ปัญหาภาคใต้ แต่กลับเป็นกฎหมายที่สร้างปัญหา การกำหนดรายชื่อ ตามกฎหมายดังกล่าวจึงมีแต่ จะซ้ำเติมปัญหาภาคใต้ ทำให้การเจรจาสันติภาพล้มเหลว กรณีข้อห่วงใยจากภาคประชาสังคมทั้งหลายที่กล่าวมานี้ สำนักงาน ปปง. ขอให้ข้อมูล ดังนี้

พ.ร.บ. ปกร. นั้น เป็นกฎหมายที่ตราออกมาให้เป็นไปตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๒๖๗^๑ และ ๑๓๗๓^๒ และข้อแนะนำของ Financial Action Task Force (FATF) ได้แก่ ข้อแนะนำพิเศษข้อ ๒ (Special Recommendation II: SR II)^๓ และ ข้อแนะนำพิเศษข้อ ๓ (Special Recommendation III: SR III)^๔ สำหรับการกำหนดรายชื่อ “บุคคลที่ถูกกำหนด” (designated person) ตาม พ.ร.บ. ปกร. นั้น เป็นการ พิจารณาข้อมูลพยานหลักฐานจากพฤติการณ์ของบุคคลนั้น ว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือไม่ โดยผลจากการที่ถูกประกาศให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ทำให้บุคคลดังกล่าวถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน (asset freezing) ทั้งนี้ นอกจากนี้บุคคลใดที่ทำธุรกรรมกับบุคคลที่ถูกกำหนด มีความผิดและต้องรับโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ด้วย ทั้งนี้ บุคคลที่ถูกกำหนดตามพระราชบัญญัติดังกล่าวมีอยู่ ๒ ประเภท คือ ๑. บุคคลที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีคำสั่งประกาศรายชื่อเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตาม UN Sanctions List ๒. บุคคลที่ศาลได้พิจารณาและมีคำสั่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด Thailand Sanctions List

สำหรับกระบวนการ ขั้นตอน ก่อนเสนอรายชื่อบุคคลต่อศาลเพื่อให้พิจารณาและมีคำสั่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ Thailand Sanctions List นั้น สำนักงาน ปปง. อาจได้รับคำร้องขอจากหน่วยงานภายในประเทศหรือจากต่างประเทศ หรือจากการตรวจสอบของสำนักงาน ปปง. เองแล้วมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ใดมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือภายใต้การควบคุมของบุคคลดังกล่าว ซึ่งกฎหมายได้กำหนดกระบวนการตรวจสอบ ถ่วงดุล ไว้อย่างรอบคอบและรัดกุม กล่าวคือ

^๑ เป็นข้อมติที่กำหนดให้ประเทศต่างๆ ยึด และอายัดทรัพย์สินของบุคคลที่ได้รับการระบุชื่อโดยคณะมนตรีฯ คือ กลุ่มตาลิบัน, บิน ลาเดน และกลุ่ม Al-Qaida รวมถึงบุคคล หรือกลุ่มบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเงินที่ได้รับมาจากหรือเกิดจากทรัพย์สินของกลุ่มตาลิบัน Al-Qaida หรือมีการควบคุมโดยตรงหรือโดยอ้อมจากกลุ่มตาลิบัน Al-Qaida หรือโดยกิจการที่เป็นเจ้าของหรือควบคุมโดยกลุ่มตาลิบัน หรือ Al-Qaida

^๒ เป็นข้อมติที่กำหนดให้ทุกรัฐร่วมกันป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายโดยประกาศให้การจัดหาหรือรวบรวมเงินไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมโดยมีจุดประสงค์เพื่อการก่อการร้ายเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ต้องมีมาตรการการระบุรายชื่อ (Designated list) ที่ประเทศต่างๆ สามารถกำหนดรายชื่อบุคคล กลุ่มหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายของประเทศตนเองได้ และสามารถอายัดเงินและทรัพย์สินของผู้ก่อการร้าย พยายามก่อการร้าย ผู้ที่เข้าร่วมหรืออำนวยความสะดวกให้แก่การก่อการร้าย รวมทั้งเงินหรือทรัพย์สินที่บุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าของหรือควบคุม หรือบุคคลที่ดำเนินการแทน หรือดำเนินการตามคำสั่งของบุคคลข้างต้น

^๓ SR II: ว่าด้วยการกำหนดให้การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเป็นความผิดทางอาญา

^๔ SR III: ว่าด้วยการมีกลไกกำหนดและเพิกถอนรายชื่อบุคคล/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายและกลไกยึด/อายัดทรัพย์สินของบุคคล/องค์กรดังกล่าวโดยไม่ชักช้า

คณะกรรมการพิจารณากำหนดรายชื่อ (committee for considering designation of persons) ซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการพิจารณารายชื่อและการทบทวนรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกอบด้วย เลขาธิการ ปง . เป็นประธาน คณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ, สภาความมั่นคงแห่งชาติ, กรมองค์การระหว่างประเทศ, กรมสอบสวนคดีพิเศษ, กรมการปกครอง, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, สำนักงาน ปง . และ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร คณะกรรมการชุดนี้จะ เป็นผู้พิจารณากลับกรอกรายชื่อบุคคล ว่ามีพฤติการณ์ดังกล่าว หรือไม่ หากเห็นว่าไม่มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือ ภายใต้อำนาจการควบคุมของบุคคล นั้น ก็จะเสนอรายชื่อต่อ **คณะกรรมการธุรกรรม** ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่แต่งตั้งจากผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อโดยคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และคณะกรรมการอัยการ โดยมีเลขาธิการ ปง. เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้สำนักงานส่งรายชื่อบุคคลนั้นให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องฝ่ายเดียว (*ex parte*) ขอให้ศาลมีคำสั่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดต่อไป แต่ในกรณีที่มีข้อมูลพยานหลักฐานที่เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากำหนดรายชื่อหรือคณะกรรมการธุรกรรมดังกล่าวยังไม่เพียงพอที่ควรเชื่อได้ว่าผู้ใดมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือ ภายใต้อำนาจการควบคุมของบุคคลนั้น คณะกรรมการทั้ง ๒ คณะแล้วแต่กรณี มีอำนาจแจ้งให้สำนักงานดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม

ส่วนการพิจารณาในชั้นพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาล และการพิจารณาในชั้นศาล นั้นต่างก็มีอิสระต่อกัน โดยในชั้นการพิจารณา ศาลแพ่งเมื่อได้ไต่สวนตามคำร้องและพยานหลักฐานที่พนักงานอัยการได้ยื่นต่อศาลแล้ว ปรากฏพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือภายใต้อำนาจการควบคุมของบุคคลดังกล่าวและยังคงมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ศาลแพ่งจะมีคำสั่งให้บุคคลนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

สำหรับการเสนอรายชื่อผู้ต้องสงสัยจำนวน ๔,๐๐๐ รายนั้น เป็นเพียงรายชื่อของบุคคลที่ถูกออกหมายจับในความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการก่อการร้าย แต่การดำเนินการเพื่อประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ ดังที่กล่าวแล้วว่าจะต้องผ่านขั้นตอนกระบวนการตรวจสอบข้อมูลพยานหลักฐานตามลำดับดังกล่าวมาในข้างต้นอีกครั้งหนึ่ง และจะต้องได้ความว่าบุคคลดังกล่าวจะต้องยังคงมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายต่อเนื่องจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่ง ศาลจึงจะมีคำสั่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงาน ปง . ได้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อสั่งให้บุคคลผู้มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดแล้วจำนวน ๗ ราย แต่มีบุคคลที่ถูกเสนออีกจำนวน ๔ รายที่คณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาแล้วมีความเห็นให้ยุติการดำเนินการโดยไม่ส่งเรื่องต่อพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล กล่าวคือ สำนักงาน ปง . มีการเสนอรายชื่อเพิ่มเติม เพื่อให้คณะกรรมการธุรกรรมพิจารณา แต่จากการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๖ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ มีมติให้ยุติการดำเนินการกับรายชื่อจำนวน ๘ ราย และการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๖ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ มีมติให้ยุติการดำเนินการกับรายชื่อจำนวน ๑ ราย เนื่องจากผู้ที่มีรายชื่อนั้น บางรายถึงแก่กรรมและบางรายถูกคุมขังในเรือนจำในคดีก่อการร้าย การที่คณะกรรมการธุรกรรมมีมติเช่นนั้นแสดงให้เห็นถึงการมีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างกันในกระบวนการกำหนดรายชื่อ อันเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน อีกทั้ง พ.ร.บ. ปก. ก็ให้สิทธิแก่ผู้ที่ถูกกำหนดรายชื่อโดยศาลไทยและผู้ได้รับผลกระทบจากการกำหนดรายชื่อทั้งตามคำสั่งศาลไทยและตาม **UN Sanctions List** สามารถยื่นคำร้องเพื่อขอเพิกถอนการกำหนดรายชื่อและขออนุญาตดำเนินการใดๆกับทรัพย์สินกรณีที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการระงับ การดำเนินการกับทรัพย์สิน (**asset freezing**) ตามกฎหมายนี้ เพื่อให้ความเป็นธรรมกับบุคคลที่ถูกกำหนดรายชื่อดังกล่าว โดยกรณีบุคคลที่ถูกกำหนดรายชื่อตาม **UN Sanctions List** ก็มีกลไกที่จะขอเพิกถอนรายชื่อและขออนุญาตดำเนินการกับทรัพย์สินตาม **UNSCR ๑๙๐๔** และ **UNSCR ๑๕๕๒** รองรับไว้แล้ว

เนื่องจากกฎหมายนี้มีมาตรการกำหนดรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ที่จะส่งผลให้การทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินของผู้ก่อการร้ายเป็นไปด้วยความยากลำบากมากขึ้น อีกทั้งมีบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดให้ผู้ทำธุรกรรมทางการเงินและทรัพย์สินกับบุคคลที่ถูกกำหนดมีความผิดและต้องรับโทษทางอาญา อันเป็นมาตรการป้องปรามมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ซึ่ง จะส่งผลให้การก่อเหตุความรุนแรงลดน้อยลง เพราะเป็นการตัดท่อน้ำเลี้ยงทางการเงินของผู้ก่อการร้าย ฉะนั้น มาตรการดังกล่าวย่อมไม่กระทบการดำรงชีวิตของผู้บริสุทธิ์ แต่อย่างไรก็ดี การกำหนดรายชื่อนี้จึงไม่ได้เป็นการซ้ำเติมสถานการณ์ในภาคใต้และจะไม่ทำให้กระบวนการเจรจาสันติภาพของรัฐบาลสะดุด

จึงเห็นได้ว่า กระบวนการกำหนด รายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามคำสั่งของศาลไทย หรือ **Thailand Sanctions List** ตาม พ.ร.บ. ปก.ร. ของสำนักงาน ปปง. ได้ดำเนินไปด้วยความรอบคอบ มีการตรวจสอบและถ่วงดุล และคำนึงถึง บริบทของปัญหาใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง พร้อมยืนยันว่าการดำเนินงานดังกล่าวมีความชัดเจนในทุกขั้นตอนและหลีกเลี่ยงการกระทบกับสิทธิของประชาชนและสังคม และมีได้เป็นกฎหมายที่ซ้ำเติมปัญหาภาคใต้ ทำให้การเจรจาสันติภาพล้มเหลว เพราะเป็นคนละส่วนกัน

.....